

Årsrapport 2009 för Enheten för medicinens historia, Medicinska Fakulteten, Lunds universitet

Enheten för medicinens historia har under året 2009 fortsatt sin verksamhet som en fristående enhet inom Institutionen för kliniska vetenskaper (IKVL) i Lund (prefekt Roland Andersson, sektion 5 med chef Karel Marsal). Enheten leds av undertecknad (på 30% tjänst) med sekreterarhjälp av Märta Granbohm (timersättning), lokaliserad till Avdelningen för klinisk fysiologi, Universitetssjukhuset, Lund.

Följande aktiviteter har genomförts under verksamhetsåret 2009:

- *Representantskap* (suppleant) i styrelsen för de Medicinhistoriska museerna i Lund/Helsingborg, liksom i kommittén för utgivande av Svensk Medicinhistorisk tidskrift, Stockholm. Dessutom har undertecknad varit styrelsemedlem i Sydsvenska Medicinhistoriska Sällskapet, samt i SLS: sektionen för medicinens historia (suppl.).
- Deltagande med föredrag "*Medicinhistoria – intressant och lärorikt: fokus på hjärta, kärl och Lund*" vid Hjärt- och Lungdivisionens temadag 27 februari, USIL, Lund.
- Deltagande med tre presentationer på XXI Nordic Congress on the History of Medicine, 3-5 juni, Bergen, Norge. Presentatörer var Nils Hansson (pris), Tomas Gustafsson (1:a pris) samt Bengt W Johansson ("*The history of electrocardiography*").
- Deltagande i 60-års jubileum av UMAS som universitets- och utbildningssjukhus, med ett föredrag (PN) om några av dess kända företrädare den 28 augusti.
- Föredrag genomfördes i samverkan mellan Sydsvenska Medicinhistoriska Sällskapet och Enheten för medicinens historia den 16 september betitlat "*Fettet i Lund – ett drama i tre akter*", med cirka 50-tal personer i publiken.
- Enhetens medarbetare forskare Inga Nilsson, Helsingborg, erhöll Medicinska Fakulteten i Lunds bronsmedalj i samband med Forskningens Dag den 3 november för sitt arbete med "*Medicinsk dokumentation genom tiderna. En studie av den svenska patientjournalens utveckling under 1700-talet, 1800-talet och 1900-talet*".
- Deltagande med ett abstrakt (Tomas Gustafsson; prisbelönt) vid sektionen för medicinens historia 25/11 på Läkarstämman 2009, på temat "*Svensk sjukvårdspersonal med FN i Kongo 1960-64*".
- Genomförande av ett seminarium den 9/12 på temat "*Medicinhistoriska perspektiv på sjukdomar hos kvinnor – inte bara kvinnosjukdomar*" med deltagande av 50 personer samt sju föreläsare – se bifogat program.
- Kontakt har hållits med professor *Ulf Högberg*, Kvinnokliniken, Umeå, inför färdigställande och publicering av ett bokmanuskript om judiska läkarflyktingar på 1930-talet.
- Kontakt har etablerats med lektorn i medicinhistoria Kerstin Hulter-Åsberg vid Uppsala universitet, för vidare samverkan kring ämnets ställning i undervisning och forskning.

- Nils Hansson, med kand, Malmö, har antagits som doktorand vid enheten för medicinens historia på temat svensk-tyska medicinska kontakter 1933-1945, med Peter Nilsson som huvudhandledare och professor emeritus Gunnar Broberg, Idé- och lärdoms historia som biträdande handledare. Ett forskningsseminarium kring uppsatstemat avhölls på Kulturanatomen, Lund, den 6/11, med deltagande av 12 personer. Nils Hansson har under året företagit tre forskningsresor till Tyskland för samtal med medicinhistoriska forskare där (Maibaum i Rostock och Boes i Hamburg) samt deltagit i en forskningskonferens i Neubrandenburg 27/11.

Publikationer under 2009:

1. Nilsson P, Werkö Lars: Från blodhosta till vardagsstress. Sjukvård och medicinare i 1900-talets Sverige (Recension). *Läkartidningen* 2009;106:1205.
2. Hansson N, Bergkvist G, Nilsson P. Svenska läkare som gäster vid nazisternas elitskola. *Läkartidningen* 2009;106:301-3.
3. Wistrand J, Nilsson PM. Paracelsus – en läkare i vetenskapens eller villfarelsens anda? *Svensk Medicinhistorisk Tidskrift* 2008; 12:21-50 (utkom 2009).
3. Lundkvist M, Peter M Nilsson PM. William Harvey och cirkulationen – Hur den moderna medicinen kom till Sverige. *Svensk Medicinhistorisk Tidskrift* 2009 (accepterat manuskript).
4. Gustafsson T, Nilsson PM. De svenska frivilliga läkarna i dansk-tyska kriget 1864. *Svensk Medicinhistorisk Tidskrift* 2009 (accepterat manuskript).

Lund den 23 december 2009

Peter Nilsson, professor
Chef för Enheten för Medicinens historia

Medicinhistoriskt seminarium 2009

”Medicinhistoriska aspekter på sjukdomar hos kvinnor – inte bara kvinnosjukdomar”

Tid: kl. 13.00-16.15, onsdag den 9 december 2009

Plats: Sal F-1, Blocket, Universitetssjukhuset, Lund. Kaffe serveras.

Tider inkluderar frågestund efter föredrag

Inledning och välkomsthälsning (5 min)

Peter M Nilsson, Enheten för medicinens historia, Lund

Kvinnor och barns hälsa i östra Skåne vid mitten av 1800-talet (25 min)

Emily Benér, Enheten för medicinens historia, Lund

Menstruationens historia (25 min)

Birgitta Hovelius, Lund

Barnlöshet – ett löst problem? (25 min)

Nils-Otto Sjöberg, Lund

Kvinnors cancersjukdomar (25 min)

Dick Killander, Lund

Kaffe serveras (20 min)

Depressioner hos kvinnor och män i Lundbystudien 1947-1997 (25 min)

Cecilia Mattisson, Lund

Kejsarsnitt – bakgrund, tidstrender från 1973 (10 min)

Karin Källén, Lund

Kvinnor och hjärtsjukdom (20 min)

Peter M Nilsson, Malmö

Välkomna!

Peter M Nilsson, professor, chef
Enheten för medicinens historia
Lunds universitet
Tel. 040-33 24 15
e-mail: Peter.Nilsson@med.lu.se